Vzdělávání muzejních edukátorů. Motivace a nástroj vlastního profesního rozvoje

Tomáš Drobný, Pavla Vykoupilová

Klíčová slova: muzejní edukátor, kvalita ve vzdělávání, evaluace

Abstrakt: Příspěvek se zabývá evaluací dvou vzdělávacích kurzů pro muzejní edukátory, kurzu Základy muzejní pedagogiky a akreditovaného kurzu Muzejní edukátor. Evaluace je nástrojem zajištění kvality ve vzdělávání. Poskytování nabídky kvalitního vzdělávání muzejním edukátorům patří mezi hlavní cíle působení Metodického centra muzejní pedagogiky. Výsledky evaluace nabízejí nejen podněty ke zkvalitnění vzdělávacích produktů, ale zároveň přispívají k naplňování dalších cílů Metodického centra muzejní pedagogiky. Provádění evaluace vlastní činnosti vede jak k viditelným výstupům, v tomto případě např. vydání metodiky evaluace v muzejní edukaci, sdílení poznatků formou příspěvku na konferenci a následném zpracování článku do konferenčního sborníku nebo poznání potřeby dalšího sebevzdělávání a zvyšování kompetencí v konkrétních oblastech, tak výstupů neviditelných, mezi které patří podpora motivace pracovníků metodického centra.

Key words: museum educator, education quality, evaluation

Abstract: The paper presents the evaluation of two educational courses for museum educators, the course Basics of museum pedagogy and the accredited course Museum educator. Evaluation is a tool for quality assurance in education. Providing quality education to museum educators is one of the main goals of the Methodological Centre for Museum Pedagogy. The results of the evaluation offer not only incentives to improve the quality of educational products, but also contribute to the fulfilment of other objectives of the Methodological Centre for Museum Pedagogy. Carrying out the evaluation of one's own activities leads both to visible outputs, in this case, for example, the publication of the evaluation methodology in museum education, the sharing of knowledge in the form of a contribution to a conference and the subsequent processing of an article into a conference proceedings or the recognition of the need for further self-education and increasing competences in specific areas, and invisible outputs, including support for the motivation of the methodological centre's staff.

Úvod

Tvorba edukačních programů nachází svůj smysl až v realizaci vzdělávání. Kvalita ve vzdělávání je požadavkem, který hledá nástroje hodnocení nejen efektivity a hospodárnosti

vzdělávacího procesu, ale klade otázky ohledně cílů vzdělávání.[1] Obojím se zabývá Metodické centrum muzejní pedagogiky, a to jak při realizaci jednorázových vzdělávacích aktivit, tak při systematickém vzdělávání muzejních edukátorů a dalších pracovníků kulturních institucí, kteří zprostředkovávají obsahy hmotného i nehmotného kulturního dědictví. Evaluace kurzů Základy muzejní pedagogiky, který byl nabízen v letech 2012-2018 a probíhajícího kurzu Muzejní edukátor, přinesly výsledky, jež přispívají ke kvalitě nabízených vzdělávacích programů, ale zároveň, jak jsme si uvědomili, ovlivňují kvalitu a zaměření činnosti Metodického centra muzejní pedagogiky v různé míře intenzity ve všech oblastech jeho působnosti.[2] Toto ovlivnění neprobíhá prostřednictvím zásahů vyvolaných bezprostředními šetřeními v rámci realizace jednotlivých vzdělávacích aktivit, ale nepřímo, skrze ovlivňování motivace a vlastního profesního rozvoje pracovníků uvedeného metodického centra.

Zvyšování kvality vzdělávacích programů vyžaduje hledání vhodných vzdělávacích metod a jasné stanovení relevantních vzdělávacích cílů, což je za poslední desetiletí rozvoje praktické a teoretické základny muzejní edukace v české muzejní pedagogice známou skutečností. Evaluace ve vzdělávání dosud zůstává tématem, kterému se nedostávalo v našem muzejním prostředí dostatečné pozornosti. Provádět evaluaci vlastní edukační činnosti by se mohlo jevit jako nadbytečné vzhledem k požadavkům na kvantitu výstupů kladenou na muzejní edukátory a vzhledem k jejich náročné tvůrčí a zároveň praktické každodenní edukační práci, jako doplněk, který vyžaduje další námahu a čas, aniž by přinášel viditelné a měřitelné výsledky. Evaluace má širší pozitivní význam, než kterým se budeme dále zabývat. Jak již bylo výše uvedeno, evaluace vzdělávacích programů pro muzejní edukátory ukázala, že je přínosem nejen pro zvyšování kvality vzdělávací nabídky, ale i prostředkem, který podporuje motivaci těch, kteří vzdělávání poskytují. Evaluaci můžeme proto též považovat za jeden z nástrojů, kterým mohou edukátoři čelit syndromu vyhoření. Z dalších oblastí lze uvést výzkum teoretické báze oboru a rozvíjení metodologie a muzejní didaktiky.

Kurz Základy muzejní pedagogiky

[1] „Z metodologického pohledu lze potom kvalitu chápat jako komplexní strukturované kritérium odvozené z cílových požadavků na vzdělávání, jehož stav (zjištěný monitoringem a evaluací) určuje pozici na určité hodnotové škále a poukazuje na ty komponenty a charakteristiky vzdělávání, které vyžadují zlepšení.“ JANÍK, Tomáš et al. *Kvalita ve vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky.* Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 21.

[2] DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. The Basics of Museum Pedagogy course – a contribution to the current conteption of the competence model of museum educators in the Czech Republic. In *Museologia Brunensia 2018*/7, č. 1, s. 34-47.

Vytvoření kurzu Základy muzejní pedagogiky představovalo pro jeho organizátory skutečnou výzvu. Muzejní vzdělávání mělo v Československu dlouhou tradici, ale proměny muzejní kultury a profese muzejního edukátora (muzejního pedagoga) na počátku druhé dekády 21. století neumožňovaly převzít vzdělávací programy z 80. let 20. století a ani „okopírovat" obsah kurzu Základy muzejní propedeutiky, realizovaného v té době již jedno desetiletí Asociací muzeí a galerií ČR, který se nevěnoval muzejní edukaci meritorně.[3] S ohledem na vývoj oboru bylo třeba vytvořit zcela nový kurz s aktuálním vzdělávacím obsahem, který by odpovídal kompetenčním požadavkům oboru. Stanovit relevantní vzdělávací cíle a odpovídající obsah a rozsah výuky za uvedené situace naléhavě vyžadovalo širokou reflexi realizace kurzu a evaluaci přínosu lekcí a způsobu výuky jednotlivých lektorů již v jeho prvním ročníku.[4] Ve snaze o zajištění co nejvyšší kvality kurzu v jednotlivých částech výuky jsme vycházeli z Eggerova modelu, podle nějž ke kvalitě přispívá, pokud: „1) se plánované předpoklady a cíle a procesy shodují s realizací výuky – kongruence, 2) lze diferencovaně a individualizovaně přistoupit na vzájemně působící předpoklady, cíle a procesy – kontingence, 3) je výuka realizovaná eficientně, tzn. ve vztahu k cílům a předpokladům – eficience, 4) je dosahováno kooperace mezi vyučujícími a učícími se – spolupráce, 5) dochází ke kooperaci mezi úrovní vyučování a institucionální úrovní – dialog mezi úrovněmi."[5] Příprava evaluace se neobešla bez hledání teoretických opor oboru. Východiskem pro vytvoření kurzu byla snaha o propojení znalostí z akademické sféry a přístupů používaných v české muzejní praxi. Počáteční nevýhody, se kterými se vznik nového formátu vzdělávání v nabídce muzejní edukace potýkal, se začaly vzhledem k evaluaci proměňovat v benefity.

Vytvoření kurzu Základy muzejní pedagogiky se neobešlo bez konzultací s odborníky z oboru a předmětem úvah a diskusí bylo i sestavení lektorského týmu k vybraným tematickým oblastem. Hledání koncepční návaznosti jednotlivých lekcí napomohla evaluace ex-ante, která vzhledem ke zkušenostem nebyla provedena náležitou formou, spočívala v konzultacích a ve

[3] ŠEBEK, František. Předmluva. In BUKAČOVÁ, Jana, KOMÁRKOVÁ, Anna a František ŠEBEK. *Muzejní výstavnictví. Učební texty nástavbového kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky*. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2014, s. 7.

[4] „Kvalita výuky [je] záležitostí reflexe, jež se v závislosti na konkrétní didaktické koncepci zaměřuje na cílovou, obsahovou, metodickou (strukturní) a vztahovou dimenzi výuky." JANÍK, Tomáš et al. *Kvalita ve vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky.* Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 28. K obsahu výuky, tamtéž, s. 158 an; ke vztahu cílů a obsahu výuky z pohledu didaktické transformace obsahu tamtéž, s. 133 a 176; k modelu reflektivní praxe: „můžeme [si] vyučování představit jako racionální, cílevědomou a plánovanou činnost učitele, která se opírá o zvažování alternativ a rozhodování, co v dané výukové situaci dělat.", tamtéž, s. 186 a dále tamtéž, s. 180 - 184.

[5] Tamtéž, s. 32.

vzniku anotací lekcí kurzu.[6] Posloužily ke kontrole strategických cílů programu a jeho indikátorů. Otázkou bylo, zda ověřovat úspěšné ukončení kurzu absolventy pomocí písemných testů nebo písemným zpracováním návrhu edukačního programu a jeho prezentací, což by představovalo jistou formu závěrečné ústní zkoušky. Po pečlivém uvážení zvítězila varianta úspěšného zakončení kurzu písemným zpracováním návrhu edukačního programu muzea a jeho ústní prezentací.[7] Přes metodickou nedokonalost lze přípravu podkladů při vytváření kurzu a zvolené konzultace k jeho obsahu a formě ukončení považovat za naplnění principů evaluace ex-ante, poněvadž šlo o vyjasnění toho, jakou funkci má evaluace mít, k čemu má sloužit, kdo ji plánuje, provádí, kdo je zadavatelem, adresátem a uživatelem.[8] Cílem bylo definování optimální kompetence muzejního edukátora a jejího promítnutí do nabízeného vzdělávacího programu kurzu Základy muzejní pedagogiky. Ověření získaných znalostí formou písemného zpracování návrhu edukačního programu a ústní prezentace se jevilo jako optimální forma individuální práce s jednotlivými účastníky a získávání zpětné vazby. Jedním z úkolů v zadání popisu muzejního edukačního programu byl i návrh evaluace, tedy představení způsobu, jak zjišťují anebo budou zjišťovat úspěšnost programu.[9] Ukázalo se, že s vypracováním této části zadání měli absolventi největší potíže.

Potřeba evaluace realizovaného vzdělávacího produktu vedla ke vzniku dvou dotazníkových šetření s odlišnými otázkami. Uskutečnila se v prvních dvou ročnících kurzu. Vzhledem k jejich charakteru lze evaluaci ukončenou v roce 2013 považovat za Ongoing evaluaci a šetření ukončené v roce 2014 též za Mid-term evaluaci.[10] Z metodického hlediska ale Ongoing evaluace nesplňovala zcela požadavek pravidelného opakování kvůli odlišnému zaměření dotazníkového šetření ve druhém provedení. V prvním dotazníku bylo cílem zjistit postoje k formě a obsahu edukace z hlediska očekávání a potřeb účastníků. Pro třináct účastníků byla forma a obsah lekcí optimální, čtyřem se jevila jako dostačující. Druhé šetření se zaměřilo na kvalitu jednotlivých lekcí a lektorů. Pracovníci metodického centra se účastnili

---

[6] JAGOŠOVÁ, Lucie. *Evaluace v muzejní edukaci: metodické tipy pro reflektivní praxi muzejního pedagoga.* Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, s. 22

[7] Účastníci kurzu měli za úkol a základě znalostí získaných v kurzu a s použitím odborné muzejně pedagogické literatury popsat vlastní muzejně-pedagogický projekt buď jako příklad dobré praxe již realizovaného nebo návrh nového muzejního edukačního programu. Úspěšné návrhy absolventů byly zařazeny mezi příklady dobré praxe. Příklady dobré praxe. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky* [online]. [cit. 2025-01-21] Dostupný z www: <https://mcmp.cz/cz/cz-projekty/priklady-dobre-praxe/>.

[8] JAGOŠOVÁ, Lucie. *Evaluace v muzejní edukaci: metodické tipy pro reflektivní praxi muzejního pedagoga.* Brno: Moravské zemské muzeum, 2024 s. 22.

[9] Zadání závěrečné práce. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky*. [online]. [cit. 2025-01-21]. Dostupný z www: <https://www.mcmp.cz/vzdelavani/kurz-zaklady-muzejni-pedagogiky/zadani-zaverecne-prace/>.

[10] JAGOŠOVÁ, Lucie. *Evaluace v muzejní edukaci: metodické tipy pro reflektivní praxi muzejního pedagoga.* Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, s. 22.

všech jeho lekcí s cílem hospitace jako nástroje reflexe.[11] Získané poznatky byly diskutovány s jednotlivými lektory.[12] Výsledkem bylo nahrazení lekce „Kognitivní schopnosti a jejich změny v průběhu ontogeneze“ za lekci „Psychologické aspekty muzejní edukace“. Ukončena byla lekce „Výtvarná a galerijní pedagogika“.[13]

Počáteční předpoklad, že k úspěšnému vzdělávání v novém kurzu je třeba vydat studijní oporu, se potvrdil během prvního ročníku běhu kurzu. Metodické centrum muzejní pedagogiky shromáždilo texty od většiny přednášejících a v roce 2014 vydalo Základy muzejní pedagogiky: Studijní texty.[14] Výuku v kurzu Základy muzejní pedagogiky ukončil vznik profesní kvalifikace Muzejní edukátor v Národní soustavě kvalifikací na konci roku 2016.[15] Do června 2018, kdy skončil šestý běh kurzu, jej úspěšně absolvovalo osmdesát devět účastníků. Ještě v témže roce byla publikována studie, která vyhodnotila realizaci všech šesti ročníků kurzu Základy muzejní pedagogiky a představuje závěrečnou evaluaci.[16] Výsledky evaluací, přes nedokonalé formy jejich provedení, reflektovalo Metodické centrum muzejní pedagogiky jako zásadní nástroje k dosažení potřebné kvality vzdělávání, jako nástroj hodnocení vlastní činnosti a také jako prostředek motivace a stálého profesního růstu. Realizace kurzu Základy muzejní pedagogiky posloužila již v jeho průběhu jako příklad dobré praxe, kterým se inspirovali kolegové ze Slovenského národného múzea, kteří s Metodickým centrem muzejní pedagogiky konzultovali jeho obsahové zaměření a personální zajištění.

Kurz Muzejní edukátor

Metodické centrum muzejní pedagogiky získalo akreditaci pro kurz Muzejní edukátor/ka.[17] Obsah akreditovaného kurzu plně odpovídá schválené profesní kvalifikaci. Z tohoto důvodu bylo bezpředmětné řešit otázky obsahu a cílů kurzu, které jsou předmětem evaluace ex-ante.

---

[11] Hospitace „představují tradiční způsob, jak získávat poznatky o kvalitě výuky a jak generovat možnosti jejího zlepšování (zlepšující alterace). Nástrojem hospitací je přímé pozorování, které spojuje metodiku hospitací s analogickými metodami kvalitativního či kvantitativního výzkumu.“ JANÍK, Tomáš et al. *Kvalita ve vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky.* Brno: Masarykova univerzita, 2013, s, 184; dále k hospitacím tamtéž, s. 194 an.
[12] Tamtéž, s. 210.
[13] DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. The Basics of Museum Pedagogy course – a contribution to the current conteption of the competence model of museum educators in the Czech Republic. In *Museologia Brunensia 2018*/7, č. 1, s. 38-39.
[14] Dolák, Jan a kol. *Základy muzejní pedagogiky. Studijní texty.* Brno: Moravské zemské muzeum, 2014.
[15] Standard byl schválen 29. 11. 2016. Muzejní edukátor/edukátorka (kód 82-041-T). In *NPI/ Národní pedagogický institut České republiky* [online]. [cit. 2024-12-13]. Dostupný z www: <https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1123-Muzejni_edukatoredukatorka/dalsi-informace>.
[16] DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. The Basics of Museum Pedagogy course – a contribution to the current conteption of the competence model of museum educators in the Czech Republic. In *Museologia Brunensia 2018*/7, č. 1, s. 34-47.
[17] Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 9. 5. 2018.

Kompetenční požadavky, tedy odborné dovednosti, odborné znalosti, obecné dovednosti a měkké kompetence vyjmenovává popis oboru v Národní soustavě povolání.[18] Akreditovaný kurz má jasně danou strukturu včetně časové dotace na praktickou výuku, což jej činí do značné míry invariabilním. Přesto metodické centrum využilo své zkušenosti s přípravou schválení kvalifikačního standardu, poněvadž se podílelo jako oponent na jeho definování. Požadavek 40% časové dotace na praktickou výuku využilo k její organizaci nejen v Moravském zemském muzeu, ale i v dalších šesti muzeích a galeriích. Součástí kurzu je samostudium, ke kterému slouží vydané studijní texty Muzejní edukátor: studijní materiál, jež jsou přístupné i online.[19]

Ongoing evaluace akreditovaného kurzu se uskutečnila ve dvou podobách. První bylo dotazníkové šetření u absolventů z let 2020-2024 po obnovení jednoroční výluky kurzu přetržené hygienicko-epidemiologickými opatřeními v době pandemie covidu-19 v letech 2020-2021. Druhá byla vyvolána Mid-term evaluací kvalifikačního standardu národní autoritou. Proběhla ve formě připomínkového řízení k úpravě stávajícího kvalifikačního standardu v roce 2022, po pěti letech od jeho schválení, do kterého bylo Metodické centrum muzejní pedagogiky zapojeno. Součástí realizace výuky akreditovaného kurzu od počátku v roce 2018 byly hospitace pracovníků metodického centra a pravidelná reflexe výuky ze strany účastníků. Na jejich základě byly s lektory diskutovány jak organizačně technická opatření, tak podoba a průběh výuky v jednotlivých muzeích. Akreditovaný kurz je sestaven dle požadavku zprostředkování obsahu standardu profesní kvalifikace. Metodické centrum muzejní pedagogiky je pracovištěm, které vykonává v rámci právnické osoby, Moravského zemského muzea, jako autorizované osoby, zkoušky profesní kvalifikace Muzejní edukátor/ka, kód. 82-041-T. Systematicky prováděné hospitace a reflexe výuky a průběhy zkoušek vedly metodické centrum k empirickému poznatku, že obsah kvalifikačního standardu není třeba v žádných významných ohledech měnit. Toto stanovisko následně potvrdilo i dotazníkové šetření provedené v roce 2024.[20] Potřebu vyvážené proporce mezi

[18] Muzejní edukátor. In *NSP/ Národní soustava povolání* [online]. [cit. 2025-01-21]. Dostupný z www: <https://nsp.cz/jednotka-prace/muzejni-edukator>.
[19] DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ, eds. *Muzejní edukátor. Studijní materiál*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2020; též Studijní opora. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky* [online]. [cit. 2024-12-13]. Dostupný z www: <https://www.mcmp.cz/fileadmin/user_upload/vzdelavani/Muzejni_edukator_upr.pdf>.
[20] Dle dlouhodobých poznatků panuje u značné části muzejních edukátorů nezájem až odpor k jakékoliv teorii, včetně základů muzeologie a muzejní didaktiky. Také v dotazníkovém šetření se objevily odpovědi: „…vůbec mě nebavily teoretické přednášky“ nebo „menej teórie a viac praxe“ a „teorie je fajn, ale přijde mi, že v praxi je to úplně o něčem jiném“. Posun k pochopení významu znalostí teoretických východisek odborné muzejně pedagogické práce v průběhu absolvování kurzu a zkušeností z dalšího vzdělávání představují výpovědi: „Za mě důležité body: …zjištění, že teorie je důležitá“ nebo „celkem hodně mi to dalo, že jsem sama musela hledat a vyzkoušet něco nového, co jsem dosud neznala, a navíc mě to donutilo vyhledat i tu teoretickou část ohledně

profesní přípravou v oblasti teoretických znalostí a praktických dovedností[21] potvrzují též pracovní činnosti profese dle Národní soustavy povolání.[22] Naprostá většina respondentů hodnotila kladně obsah, formu i užitečnost absolvování kurzu, ke kterým směřovalo deset ze třinácti otázek v dotazníku. Zajímavé bylo, že z vzorku třiceti jednoho respondenta jich v oboru muzejní edukace nebo zprostředkování kultury pracovalo sedmnáct déle než tři roky.[23]

V roce 2024 byl zahájen šestý běh kurzu Muzejní edukátor. Pět ročníků kurzu dokončilo se získáním osvědčení šedesát sedm absolventů. V oboru muzejní edukace není překvapením, že v naprosté většině se jedná o absolventky. Věkové složení této skupiny představuje široké rozmezí od vysokoškolských studentů až po vyšší střední věk s tím, že jisté omezení ve vyšší věkové kategorii zde představuje požadavek doložení dosažené úrovně znalosti cizího jazyka. Uvedená charakteristika účastníků kurzu vede, jak potvrzují i informace z neformálního představení a z rozhovorů během studijních setkání, k možnosti odhadu jejich motivace a očekávání od absolvování kurzu a zájmu o některá témata, jež jsou součástí obsahu kvalifikačního standardu. Spolu s poznatky získanými z reflexí jednotlivých lekcí mohou sloužit k modifikaci způsobu výuky (alterace). Ongoing evaluace dotazníkovým šetřením doplněná hospitacemi jsou předpokladem k vytváření kvalitní vzdělávací nabídky pro muzejní edukátory prostřednictvím akreditovaného kurzu, který může při cyklických obnovách akreditace ještě řadu let pokračovat, i když počet muzejních edukátorů v českých muzeích a galeriích není příliš velký a přibývají konkurenční vysokoškolské vzdělávací programy stejného zaměření.

Závěr

použití těch metod, tím jsem do toho lépe pronikla“. Odpovědi též považujeme za příležitost ke zlepšení způsobu teoretické výuky, nejen potvrzení správnosti nastoupeného směru.

[21] „Teorie má praktikovi pomáhat v konstruování anebo zdůvodněném výběru nejlepší alternativy pracovního postupu, resp. při posuzování její kvality.“ JANÍK, Tomáš et al. *Kvalita ve vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 166; dále k roli teorie ve vzdělávání tamtéž, s. 189-193.

[22] Muzejní edukátor. In *NSP/ Národní soustava povolání* [online]. [cit. 2025-01-21]. Dostupný z www: <https://nsp.cz/jednotka-prace/muzejni-edukator>.

[23] Ze čtyřiceti dvou absolventů se jich dotazníkového šetření, které se uskutečnilo ve dnech 23. 7. – 13. 8. 2024, zúčastnilo třicet jedna. Kladně nebo spíše kladně hodnotilo kurz v jednotlivých otázkách dvacet osm až třicet, v jednom případě třicet jedna respondentů. Ve všech odpovědích naprosto převažovala jednoznačně kladná odpověď nad odpovědí „spíše ano“ kromě otázek „změnilo absolvování kurzu Váš pohled na profesi muzejního edukátora“, kde „ano“ odpovědělo sedmnáct a „spíše ano“ jedenáct respondentů a „začlenil/a jste do vlastních edukačních programů konkrétní metody a formy, které jste si v kurzu osvojil/a“, kde odpovědělo „ano“ dvacet a „spíše ano“ jedenáct respondentů. Dvě zbývající otázky, které nepovažujeme za hodnocení kurzu na škále „ano – spíše ano – ne“, případně „nevím“, jsou: „Využíváte i nadále text studijní opory kurzu Muzejní edukátor?“, kde kladných odpovědí bylo osmnáct a záporných třináct a dobrovolná otázka, kde mohli napsat jakýkoliv komentář, což využilo dvanáct respondentů.

Metodické centrum muzejní pedagogiky se podílem na utváření profesního standardu a jeho reflektováním v definici pracovních činností přesvědčilo, že přes své limitované personální kapacity potřebuje věnovat soustavně větší pozornost provádění evaluace zejména svých vzdělávacích aktivit.[24] Vědecké zpracování tématiky muzejní pedagogiky a tvorba adekvátních výstupů ve formě publikační a další vědecké činnosti, vzdělávání ostatních profesí v muzeu z hlediska efektivního předávání informací a předávání vědeckých a dalších poznatků patří vedle evaluace všech typů edukačních programů k popisu pracovní činnosti dle Národní soustavy povolání.[25] Dalším poznatkem, který vyplynul z evaluace vlastních vzdělávacích programů, bylo, že v českém muzejním prostředí naléhavě chybí metodika evaluace muzejní edukace. Její vznik je možné spolu s předneseným příspěvkem na konferenci Aktuální trendy v muzejní edukaci v Hodoníně a sepsáním textu do konferenčního sborníku považovat za reflexi jak vlastní činnosti, tak potřeb české muzejní veřejnosti v souladu s posláním Metodického centra muzejní pedagogiky.

Literatura a prameny:

DOLÁK, Jan a kol. *Základy muzejní pedagogiky. Studijní texty*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2014, ISBN 978-80-7028-441-4.

DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ, eds. *Muzejní edukátor. Studijní materiál*. Moravské zemské muzeum, Brno 2020. ISBN 978-80-7028-553-4.

DROBNÝ, Tomáš a Pavla VYKOUPILOVÁ. The Basics of Museum Pedagogy course – a contribution to the current conteption of the competence model of museum educators in the Czech Republic. In *Museologia Brunensia* 2018/7, č. 1. ISSN 1805-4722 (print) 2464-5362 (online).

JAGOŠOVÁ, Lucie. *Evaluace v muzejní edukaci: metodické tipy pro reflektivní praxi muzejního pedagoga*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, ISBN 978-80-7028-608-1.

JANÍK, Tomáš et al. *Kvalita ve vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, ISBN 978-80-210-6349-5.

Muzejní edukátor. In *NSP/ Národní soustava povolání*. [online]. [cit. 2025-01-21]. Dostupný z www: <https://nsp.cz/jednotka-prace/muzejni-edukator>.

Muzejní edukátor/edukátorka (kód 82-041-T). In *NPI/ Národní pedagogický institut České republiky*. [online]. Dostupný z www: <https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1123-Muzejni_edukatoredukatorka/dalsi-informace>.

[24] Evaluace odborné a vědecké činnosti pracovníků Metodického centra muzejní pedagogiky se uskutečňuje v rámci zapojení do projektu VaV v Moravském zemském muzeu a účastí na odborné evaluaci vědeckých pracovníků.

[25] Muzejní edukátor. In *NSP/ Národní soustava povolání* [online]. [cit. 2025-01-21]. Dostupný z www: <https://nsp.cz/jednotka-prace/muzejni-edukator>;

Příklady dobré praxe. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky*. [online]. Dostupný z www: <http://mcmp.cz/cz/cz-projekty/priklady-dobre-praxe/>.

Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 9. 5. 2018, č. j. MSMT-81/2018-1/30.

Studijní opora. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky*. [online]. Dostupný z www: <https://www.mcmp.cz/fileadmin/user_upload/vzdelavani/Muzejni_edukator_upr.pdf>.

ŠEBEK, František. Předmluva. In BUKAČOVÁ, Jana, KOMÁRKOVÁ Anna a František ŠEBEK. *Muzejní výstavnictví. Učební texty nástavbového kurzu Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky*. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2014. ISBN 978-80-86611-62-4.

Zadání závěrečné práce. In *Metodické centrum muzejní pedagogiky*. [online]. Dostupný z www: <https://www.mcmp.cz/vzdelavani/kurz-zaklady-muzejni-pedagogiky/zadani-zaverecne-prace/>.